

بیمه مسئولیت مدیران ورزشگاهها

● آرزو قدیانی

مسئولیت تنها یک واژه با ابعاد محدود نیست بلکه در حکم عاملی است که بر رفاه اجتماعی جوامع، آثار مستقیم و تبعی دربردارد. در این میان بیمه به منظور کاهش ریسک، توانسته است خسارت‌های احتمالی را جبران کند.

توسعه مسئولیت علاوه بر بعد حقوقی آن، عامل بسیار مهمی در ارتقای سطوح کمی و کیفی رفاه اجتماعی جوامع است. با توجه به گسترش فعالیت‌های اقتصادی و پیشرفت فناوری در جهان پیشرفته امروزی، هر فرد ممکن است در حین انجام وظایف خود موجب ایجاد ضرر و زیان به دیگران و از جمله اشخاص ثالث شود.

بیمه‌های مسئولیت در اوایل قرن نوزدهم که با پیشرفت سریع علوم و فنون در اروپا و شکل‌گیری و تکامل قوانین و مقررات هم‌زمان بود، متولد شدند و به تدریج تمامی ابعاد زندگی اقتصادی و اجتماعی انسان را دربرگرفتند.

پیچیدگی‌های ایجاد شده در بیمه‌های مسئولیت باعث شد رویه‌های قضایی کشورهای صنعتی انواع مسئولیت‌های مدنی را به رسمیت بشناسند و بر این اساس نظریه تقصیر که مبنای بسیاری از قوانین مسئولیت مدنی بود به کنار گذاشته شد و نظریه خطر جایگزین آن گردید.

در چارچوب مذکور، بحث مسئولیت محتوایی تازه و پیچیده تر یافت و انواع بیمه‌های مسئولیت حرفه‌ای پایه‌ریزی شد.

بیمه‌های مسئولیت در صنعت بیمه ایران همانند نهال نورسته‌ای است که با توجه به میزان مراقبت به عمل آمد، رشد و نمو مناسب داشته ولی این رشد به هیچ وجه در حد ظرفیت موجود بازار نبوده است.

یکی از انواع بیمه‌های مسئولیت، «بیمه مسئولیت مدیران» است. این رشته در سال‌های اخیر در کشورهای صنعتی و پیشرفت‌های دنیا مورد توجه بسیار بوده است. شاید یکی از علت‌های این پیشرفت را وجود قوانین محکم و مدون در انواع رشته‌ها به خصوص درباره مسئولیت مدیران دانست. به طوری که امروزه همگام با درجه توسعه‌یافتنگی، وضع و طراحی قوانین و ضمانت‌های

اجرایی در کشورها بهمود می‌یابد و به تبع آن توسعه‌یافتنگی و نفوذ بیمه‌های مسئولیت نیز افزایش می‌یابد.

در این بیمه‌ها علاوه بر وجود شرح وظایف قانونی، سازمان ناظر و مرجع رسیدگی به حل اختلافات و دعاوی نیز ضرورت دارد.

«بیمه مسئولیت مدیران ورزشگاهها» شاخه‌ای از بیمه‌های مسئولیت مدیران است که در آن، مسئولیت بیمه‌گذار در مقابل اشخاص ثالث ناشی از فعالیت‌های ورزشی، بر طبق قوانین جاری کشور تحت پوشش بیمه‌ای قرار می‌گیرد و خسارت‌های جانی و مالی وارد به زیان دیدگان جبران می‌شود.

به لحاظ نقش «بیمه مسئولیت مدیران ورزشگاهها» در جبران خسارت‌های جانی و مالی حوادث رخ داده در ورزشگاه‌ها و با توجه به اهمیت حادثه‌ای که پنجم فروردین سال جاری در ورزشگاه آزادی تهران رخ داد، این گزارش را به معرفی این رشته اختصاص داده‌ایم.

حادثه ورزشگاه آزادی در یک نگاه

تاریکی محل، از عوامل تشید کننده این حادثه به شمار می‌آیند. همچنین نبود یک مرکز پزشکی مجهز در چنین ورزشگاه بزرگی که ظرفیت ۱۰۰ هزار تماشچی را دارد است، بسیار مسأله ساز است. با پایان یافتن دادرسی پرونده مرگ ۷ نفر از تماشچیان ورزشگاه آزادی در جریان بازی فوتبال تیم ملی ایران و ژاپن در ماههای گذشته، باز پرسی شعبه اول دادسرای جرایم پزشکی طبق رای قضایی خود، مدیران ورزشگاه آزادی و مسئولان نیروی انتظامی در جریان این بازی را به پرداخت و جبران خسارت‌های جانی و مادی این حادثه محکوم کرد. طبق رأی که دادسرا صادر کرده مدیران ورزشگاه آزادی و نیروی انتظامی در این حادثه باید هر کدام مسئولیت جبران نیمی از خسارت‌های وارد را به فوت شدگان و مصدومان بر عهده بگیرند.

تدوین قوانین، اولین گام توسعه بیمه‌های مسئولیت یکی از شاخص‌های توسعه یافته‌گی کشورها وجود ضمانت‌های اجرایی و آشنایی مردم با مقررات و قوانین وضع شده است. با توجه به اطلاعات مندرج در جدول شماره یک، کشور منتخب را از نظر توسعه یافته‌گی می‌توان در چهار گروه طبقه‌بندی کرد:

- گروه اول: آلمان، انگلستان، فرانسه، ایتالیا، سوئیس، نروژ، کره جنوبی، ژاپن، چین و امریکا.
- گروه دوم: اسپانیا، ترکیه، دانمارک، ایسلند، روسیه و هند.
- گروه سوم: مصر، امارات متحده عربی و مالزی.
- گروه چهارم: عربستان سعودی، ایران و کویت.

مطالعه این جدول نشان می‌دهد که تنها مردم کشورهای فرانسه و امریکا، با قوانین و مقررات و همچنین ضمانت‌های اجرایی آن آشنا هستند. طبق جدول ارائه شده از سوی بانک جهانی، کشورمان در گروه چهارم توسعه یافته‌گی قرار دارد.

کشورهایی که در فروش بیمه‌های مسئولیت صاحبان هستند، از درجه توسعه یافته‌گی بسیار بالایی برخوردارند. در کشورهایی مانند امریکا، آلمان، انگلستان و ... قوانین و مقررات و ضمانت‌های اجرایی آن از شفافیت کاملی برخوردارند. اما در کشورهایی در حال توسعه که از درجه توسعه یافته‌گی نازلی برخوردارند، سطح شفافیت قوانین پایین است و به همین علل توسعه بیمه‌های مسئولیت با مشکلات و تنگناهایی مواجه است.

متأسفانه در کشور ما قوانین از شفافیت قبل قبولی برخوردار نیستند و ضمانت‌های اجرایی در اغلب موارد به طور صریح دیده نمی‌شود.

جدول ۱. بررسی رابطه شفافیت و ضمانت‌های اجرایی قانون و مقررات و آشایی مردم با آنها در مقابل درجه توسعه یافته‌گی

نام کشور	درجه توسعه یافته‌گی	مقررات	ضمانت‌های اجرایی در جه آشایی مردم	قوانین و مقررات	شفافیت قوانین و ضمانت‌های اجرایی در جه آشایی مردم	با حق مدنی	B	A
آلمان	۱	A	در جه آشایی مردم		ضمانات	قوانین و	C	D
اسپانیا	۲	B	در جه آشایی مردم		شفافیت	قوانین و	B	B
ترکیه	۲	B/D	در جه آشایی مردم		ضمانات	قوانین و	C	A
انگلستان	۱	B	در جه آشایی مردم		شفافیت	قوانین و	A	A
فرانسه	۱	A	در جه آشایی مردم		ضمانات	قوانین و	C	B
ایتالیا	۱	B	در جه آشایی مردم		شفافیت	قوانین و	B	B
دانمارک	۲	A	در جه آشایی مردم		ضمانات	قوانین و	B	B
سوئیس	۱	A	در جه آشایی مردم		شفافیت	قوانین و	B	B
نروژ	۱	B	در جه آشایی مردم		ضمانات	قوانین و	C	B
ایرلند	۲	B	در جه آشایی مردم		شفافیت	قوانین و	C	B
کره جنوبی	۱	B	در جه آشایی مردم		ضمانات	قوانین و	B	B
ژاپن	۱	A	در جه آشایی مردم		شفافیت	قوانین و	C	B
چین	۱	C	در جه آشایی مردم		ضمانات	قوانین و	C	C
روسیه	۲	C	در جه آشایی مردم		شفافیت	قوانین و	A	A
آمریکا	۱	A	در جه آشایی مردم		ضمانات	قوانین و	E	B
هند	۲	D	در جه آشایی مردم		شفافیت	قوانین و	E	D
عربستان	۴	E	در جه آشایی مردم		ضمانات	قوانین و	B	B
مصر	۳	E	در جه آشایی مردم		شفافیت	قوانین و	E	C
ایران	۴	E	در جه آشایی مردم		ضمانات	قوانین و	E	B
کویت	۴	E	در جه آشایی مردم		شفافیت	قوانین و	E	B
امارات عربی	۳	E	در جه آشایی مردم		ضمانات	قوانین و	B	B
مالزی	۳	B	در جه آشایی مردم		شفافیت	قوانین و	B	B

■ به منظور بررسی و طراحی بیمه‌نامه مسئولیت، می‌بایستی شرح وظایف مدیران مجموعه‌های ورزشی - طبق آین نامه‌های خاص - مورد توجه قرار گیرد. اما متأسفانه هیچ گونه شرح وظایف مدونی برای مدیران این مجموعه‌ها تعریف نشده است

вшار جمعیت تماشچیان و عجله آنها در خروج از ورزشگاه، همچنین بسته بودن یکی از درهای خروجی، سبب شد تا حادثه تلخ پنجم فروردین به وقوع بیایند.

عدم جمع آوری به موقع حصار ایجاد شده ۶۴ متری در مسیر خروجی غربی توسط سازمان تربیت بدنی و استقرار بالگرد در این محل توسط نیروی انتظامی که در مجموع مانع خروج آسان تماشچیان و هدایت آنان به سمت در فرعی هفت متری (محل وقوع حادثه) علت‌های اصلی وقوع این حادثه بزرگ بودند. البته وجود پله ۴۰ سانتی متری در مسیر خروج تماشچیان، اصرار متسافانه در کشور ما قوانین از شفافیت قبل قبولی برخوردار نیستند و مسئولین ورزشگاه در هرچه سریع تر خارج شدن آنها از ورزشگاه و

**■ در قالب مسئولیت
مفروض مدیر
مجموعه ورزشی کلیه
مسئولیتهای خود را به
عنوان یک وظیفه
می‌پذیرد. با این فرض
او لا باید رابطه علت و
معلولی (علیت) بین
حادثه ورزشی و فرد
hadde دیده اثبات شود
و ثانیاً حادثه در داخل
مجموعه ورزشی رخ
داده باشد**

بنابراین اگر حادثه‌های ورزشی را بررسی نماییم، درمی‌یابیم که مسئولیت این حوادث بنا به علت‌های ذکر شده، متوجه مدیر مجموعه ورزشی است. مثلاً اگر در اثر رهاشدن وزنه‌ای، پای ورزشکار آسیب دید، او می‌تواند از بیمه‌نامه حادثه خود هزینه‌های پزشکی را جبران کند. ولی اگر وزنه استاندارد نبود و مدیر آن مجموعه مسئول حادثه شناخته شد، علاوه بر مزایای بیمه حادثه، مبلغی نیز به عنوان دیه به وی پرداخت خواهد شد.

در صورتی که طبق یک قرارداد، بیمه‌گر علاوه بر ارائه بیمه حادثه، مسئولیت مدیر مجموعه ورزشی را نیز تحت پوشش قرار دهد، بیمه جامعی در نظر گرفته شده است.

فرد اسیون پزشکی مسئول رسیدگی به حوادث ورزشی است که در این خصوص صندوق بیمه ورزشکاران نیز تأسیس شده است. اگر بازیکنان یک باشگاه در حین انجام تمرین و یا در طی مسابقات، دچار حادثه شوند، سازمان تربیت بدنی مسئولین این صندوق را مکلف به ارائه خدمات پزشکی کرده است. ولی در عمل دیده شده که امکانات این صندوق بسیار محدود است.

بنابراین، به دلیل استفاده اقشار مختلف جامعه از مجموعه‌های ورزشی، این مؤسسات نمی‌توانند تنها به داشتن بیمه حادثه اکتفا نمایند.

بیمه مسئولیت مدیران ورزشگاه‌ها، پوششی کامل

شرکت‌های بیمه با طراحی بیمه‌نامه‌های مسئولیت می‌توانند مدیران مؤسسات و سازمان‌ها را برای پذیرش مسئولیت‌هایشان ترغیب نمایند. بیمه مسئولیت مدیران ورزشگاه‌ها یکی از شاخه‌های جدید بیمه‌های مسئولیت در کشور است.

مدیر بیمه‌های مسئولیت شرکت سهامی بیمه ایران در خصوص طراحی بیمه‌نامه مسئولیت مدیران ورزشگاه‌ها گفت: «در چند ساله اخیر، مدیریت مجموعه‌های ورزشی به منظور بیمه نمودن مسئولیت‌های خود به شرکت بیمه ایران اعلام نیاز کردند که ما این نیازها را در سه گروه تقسیم بندی نمودیم:

- ۱- مجموعه‌های ورزشی بزرگ

۲- تورهای ورزشی و یا گروه‌های ورزشی (وابسته به سازمان‌ها)

۳- باشگاه‌های ورزشی که به صورت خصوصی اداره می‌شوند

در دسته اول، یعنی مجموعه‌های ورزشی، مسئولیت در برابر

استفاده کننده (شخصی که به منظور استفاده از لوازم و امکانات

ورزشی وارد آن مجموعه می‌شود) و همچنین مسئولیت در مقابل

تماشاچیان مطرح است. در دسته دوم، تورها و المپیادهای ورزشی

که عمدهاً به سازمان‌هایی وابسته هستند، مدیریت این تورها

شفافیت قوانین و مقررات وجود خدمانت‌های اجرایی کافی، باعث می‌شود که افراد خطرهای پیرامون خود را بهتر بشناسند و بدانند که در صورت بروز این خطرها تا چه حد مسئول هستند. در این صورت است که مبادرت به تهیه بیمه‌نامه‌های مسئولیت می‌نمایند زیرا حس مسئولیت‌پذیری در آنها به وجود آمده است و برای انتقال آن به بیمه‌گر، بیمه مسئولیت تهیه می‌کنند.

بنود قوانین و مقررات شفاف و تعریف نشدن شرح وظایف مدیران از عوامل تأثیرگذار در توسعه نیافن بیمه‌های مسئولیت در کشور است. در این خصوص محمد حیدری، مدیر بیمه‌های مسئولیت شرکت سهامی بیمه ایران گفت: «اگر شرکت‌های بیمه در انتظار وضع قوانین و مقررات و تدوین شرح وظایف مدیران بمانند، عملاً توانسته‌اند فرهنگ مسئولیت‌پذیری را در جامعه نهادینه کنند. این مسأله را نیز باید یاد آور شویم که رسالت شرکت‌های بیمه این است که با نیازمندی از بخش‌های مختلف جامعه، بتوانند پاسخگوی واقعی این نیازها باشند.»

نسرین شیخ، سرپرست کمیته فنی بیمه‌های اشخاص و مسئولیت شرکت سهامی بیمه‌آسیا نیز در این رابطه گفت: «اگر کلیه وظایف سازمان‌ها تعریف شود و مرجع تشخیص و احراز مسئولیت معین باشد (مثل حادث کارگری) مشکلات عمدۀ شرکت‌های بیمه در زمینه ارائه بیمه‌های مسئولیت مرتفع می‌شود.»

بیمه حادثه یا بیمه مسئولیت

داشتن بیمه حادثه برای یک باشگاه و یا مؤسسه ورزشی یک امتیاز محسوب می‌شود. ولی در شرایطی، فرد حادثه دیده از مزایای بیمه حادثه استفاده نموده، سپس به مرجع قانونی مراجعه می‌کند. آن مرجع نیز پس از اعمال بررسی‌های لازم، مدیر مؤسسه را مسئول دانسته و وی را وادار به جبران خسارت‌ها می‌نماید. این بین مفهوم است که مدیر مجموعه باید زیان‌های واردۀ را جبران کند. یعنی فرد حادثه دیده از پوشش‌های دو بیمه‌نامه بهره‌مند می‌شود.

بیمه حادثه برای ورزشگاه‌های بزرگ محدودیت دارد، از طرفی نرخ بیمه حادثه برای این مؤسسات بالاست در صورتی که بیمه‌های مسئولیت نسبت به بیمه حادثه از نرخ پایین‌تری برخوردارند.

مطابق آمار ارائه شده، بیشترین حادثه ورزشی که در کشور ما رخ می‌دهد ناشی از نقص و سایل ورزشی و عدم استاندارد این

اما به دلیل اینکه هیچ‌گونه شرح وظایفی برای مدیران ورزشگاه‌ها تعریف نشده است، آیا آنها از زیربار مسئولیت شانه خالی می‌کنند؟ مسلماً پاسخ این سؤال «نه» است یعنی آنها باید نسبت به تهیه تأمینی مناسب اقدام کنند و مسئولیت خود را بیمه نمایند.

به طور کلی بیمه‌نامه‌های مسئولیت در قالب مسئولیت قراردادی یا مسئولیت مفروض طراحی و راهه می‌شوند.

مسئولیت مفروض بر این اساس است که یک شخصیت حقوقی یا حقیقی برای خود در چارچوب قوانین و مقررات، مسئولیت‌هایی را تعریف می‌کند مشروط به اینکه خلاف نظم عمومی اجتماع و خلاف نص صریح قانون نباشد. با این دیدگاه، بیمه‌گذار به منظور

بیمه نمودن مسئولیت خود به شرکت بیمه مراجعه می‌کند.

در قالب مسئولیت مفروض مدیر مجموعه ورزشی کلیه مسئولیت‌های خود را به عنوان یک وظیفه می‌پذیرد. با این فرض اولاً باید رابطه علت و معلوی (علیت) بین حادثه ورزشی و فرد حادثه دیده اثبات شود و ثانیاً حادثه در داخل مجموعه ورزشی رخ داده باشد. مثلاً فردی در داخل استخر دچار حادثه شده و فوت نموده است. این موضوع توسط فدراسیون شنا و نجات غریق بررسی می‌شود. نتایج این بررسی‌ها، درصد و میزان مسئولیت مدیر و یا ناجی را مشخص می‌کند. ولی مواردی مانند سُرخوردگی و شکستن پای افراد، به دلیل اینکه خارج از آن محوطه بوده، در بیمه حادثه تحت پوشش قرار می‌گیرد.

همچنین طبق ماده ۱۰ قانون مدنی کشور: «هر شخصی می‌تواند با دیگری توافق با قراردادی معنقد کند، منتو به اینکه مخالف نص صریح قانون نباشد» مدیر یک ورزشگاه می‌تواند با بازیکن خود قرارداد امضاء کند و توافق به عمل آورد. در واقع یک مسئولیت قراردادی در قبال او داشته باشد و این مسئولیت‌ها را بیمه نماید. بیمه‌نامه مؤسسات بزرگ ورزشی در قالب مسئولیت قانونی طراحی می‌شود. در این بیمه‌نامه اشخاص ثالث، تماشچیان و همچنین ورزشکاران حرفة‌ای مورد توجه قرار می‌گیرند. اگر در جریان حادثه‌ای، مسئولیت مدیر ورزشگاه احراز شد، بیمه‌گر خسارت‌های جانی و مالی واقع شده را جبران می‌نماید.

تورها و المپیادهای ورزشی باید در قالب مسئولیت قانونی، اقدام به تهیه بیمه‌نامه نمایند.

اصلًا در طراحی بیمه‌نامه‌های مسئولیت، تعهداتی مطابق قانون دیات و رویه‌های قضایی درنظر گرفته می‌شود.

در طراحی بیمه‌نامه مسئولیت مدیران ورزشگاه‌ها کلیه خطرهای

مسئولیت خود را در قبال افراد استفاده کننده و اعضاء بیمه می‌نمایند. دسته سوم، باشگاه‌هایی غیرحرفاء‌ای هستند که به صورت خصوصی اداره می‌شوند، نیز برای بیمه نمودن مسئولیت‌های خود در مقابل استفاده‌کنندگان از این بیمه‌نامه استفاده می‌کنند.»

به منظور بررسی و طراحی بیمه‌نامه مسئولیت، می‌بایستی شرح وظایف مدیران مجموعه‌های ورزشی – طبق آینه‌نامه‌های خاص – مورد توجه قرار گیرد. اما متأسفانه هیچ‌گونه شرح وظایف مدونی برای مدیران این مجموعه‌ها تعریف نشده است که مثلاً از این ورزشی باید این چنین باشد، مربی باید این طور آموزش بدهد، مدیر باید این گونه نظارت کند و

■ بیمه‌نامه مؤسسات

بزرگ ورزشی در قالب مسئولیت قانونی طراحی می‌شود. در این بیمه‌نامه اشخاص ثالث، تماشچیان و همچنین ورزشکاران حرفة‌ای مورد توجه قرار می‌گیرند. اگر در جریان حادثه‌ای، مسئولیت مدیر ورزشگاه احراز شد، بیمه‌گر خسارت‌های جانی و مالی واقع شده را جبران می‌نماید

اما در بخش‌های دیگر جامعه‌ما، مثلاً در یک بیمارستان، وظایف تعریف شده است. مسئول فنی بیمارستان طبق آینه‌نامه‌ای که از سوی وزارت بهداشت تدوین شده و به او ابلاغ گردیده است، باید در انجام وظایف خود دقیق کند و اگر دچار قصور و تخطی شد، مسئول است. به طوری که در قانون کار مشخص‌آذکر شده است که کارفرما باید وسائل ایمنی (کلاه، کفش و ...) را در اختیار کارگر قرار بدهد و به او نحوه استفاده را آموزش دهد و گرنه در قبال حادثه‌ای که برای کارگر ممکن است اتفاق بیفتد، مسئول است. همچنین قانون، مسئولیت شهرداری‌ها را مذکور شده یعنی اگر درختی بر روی ماشینی بیفتند و آن ماشین دچار خسارت شود، شهرداری باید پذیرای این مسئولیت باشد و خسارت‌های واقع شده را جبران نماید.

■ از لحاظ
مرجع احراز مسئولیت،
بیمه‌نامه‌های مسئولیت به
دو گروه تقسیم بندی
می‌شوند:
۱- بیمه‌نامه‌هایی که در
آنها مرجع خاصی
ذکر نشده،
مثل ورزشگاه آزادی.
در این خصوص
یک گروه کارشناسی از
سوی قوه قضائیه
مأمور رسیدگی می‌شود
۲- بیمه‌نامه‌هایی که
در قالب مسئولیت
مفروض ارائه
می‌گردند و
در آنها یک هیئت
کارشناسی و یک مرجع
رسیدگی تعریف
شده است

تعريف شده است.
مشخص شدن مرجع رسیدگی به دعاوی در قوانین کشورمان سبب می‌شود تا زمان حل اختلافات میان زیان‌دیده و شخص مسئول کوتاه شود. در این میان شرکت‌های بیمه نیز به تعهد خود عمل نموده و خسارت زیان دیده را جبران می‌نمایند.
سرپرست کمیته فنی بیمه‌های اشخاص و مسئولیت شرکت سهامی بیمه‌آسیا در زمینه نبود مرجع احراز مسئولیت گفت: «به دلیل مشخص نبودن مرجع رسیدگی به شکایات و احراز مسئولیت، نمی‌توان شاهد فعالیت چشمگیر شرکت‌های بیمه در برخی از رشته‌های بیمه مسئولیت بود.»
مواردی مانند سکته کردن تماشاجی و یا ورزشکار، درگیری دو ورزشکار و ... را به طور صریح در بیمه‌نامه می‌توان مستثنی کرد. در این بیمه‌نامه ورزش‌های رزمی از غیررژیم منفک شده‌اند. ورزشکاران زن و مرد (به دلیل متفاوت بودن نرخ دیه‌آنها) و همچنین سالن‌های ورزشی مورد استفاده آنها، دارای نرخ حق بیمه‌های متفاوت هستند.

* * *

در این گزارش سعی نمودیم بیمه مسئولیت مدیران ورزشگاه‌ها را معرفی نماییم. در گسترش این رشته جدید مواردی دیده می‌شود که عبارتند از:

- مسئولیت‌های مدیران ورزشگاه‌ها در قانون تعریف و شرح وظایف آنها توسط سازمان تربیت بدنی مدون شود.
- شرکت‌های بیمه با تبلیغات صحیح و فراگیر، پوشش‌های این بیمه‌نامه را به مدیران ورزشگاه‌ها معرفی نمایند.
- آموزش نمایندگان و بازاریابان و ترغیب آنها برای فعالیت در این رشته بیمه‌ای، می‌تواند در گسترش این رشته مؤثر واقع شود.
- شرکت‌های بیمه به منظور تنظیم شرح وظایف و مسئولیت‌های قانونی سازمان‌ها باید همکاری جدی با کمیسیون‌های مجلس شورای اسلامی و قوه قضائیه برقرار نمایند.
- ورزشگاه‌های بزرگ کشور (مانند ورزشگاه آزادی) باید به سیستم‌های امنیتی روز دنیا مجهز شوند.

مشکلی به نام احراز مسئولیت فعالیت‌های ورزشی چه برای انجام دهنده و چه برای تماشاجی همواره با یک سری خطرها همراه است. تماشاجیان ممکن است با ضریبه توب آسیب ببینند، در اثر فشار جمعیت صدمه ببینند و ... آیا در تمامی حادثی که در مجموعه ورزشی اتفاق می‌افتد، مدیر مجموعه مسئول شناخته می‌شود. یا اینکه طبق ضوابط و آیین‌نامه‌ای که باید از سوی یک مرجع قانونی تعریف شده باشد، مسئولیت وی احراز می‌شود.
اینکه آیا مدیر مجموعه ورزشی مسئول حادثه‌ای که آنچارخ داده است می‌باشد یا نه؟ و اگر مسئول است، چند درصد؟ تمامی این مسائل توسط مقررات مشخص شده است. یعنی اگر در یک مسابقه یا تمرین ورزشی، یک ورزشکار به دیگری صدمه وارد کرد، بررسی این مشکل بر عهده قانون گذاشته شده است. تیم کارشناسی فدراسیون مربوطه و یا کارشناس رسمی دادگستری - که متخصص در امر ورزش است - موضوع را بررسی و دادگاه نیز رأی صادر می‌کند.

از لحاظ مرجع احراز مسئولیت، بیمه‌نامه‌های مسئولیت به دو گروه تقسیم بندی می‌شوند:

۱- بیمه‌نامه‌هایی که در آنها مرجع خاصی ذکر نشده، مثل ورزشگاه آزادی. در این خصوص یک گروه کارشناسی از سوی قوه قضائیه مأمور رسیدگی می‌شود (مثل بررسی حادثه پنجم فروردین ماه).
البته کارشناسان رسمی دادگستری که متخصص امور ورزشی هستند و همچنین کارشناسان فدراسیون فوتبال نیز نظر می‌دهند.
۲- بیمه‌نامه‌هایی که در قالب مسئولیت مفروض ارائه می‌گردند و در آنها یک هیئت کارشناسی و یک مرجع رسیدگی

منابع:

- ۱- فصلنامه صنعت بیمه، سال هفدهم، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۱، صص ۳۵-۳۸.
- ۲- همان، صص ۷۸-۸۰.
- ۳- همان، صص ۲۰-۲۲.
- ۴- www.isna.ir
- ۵- www.police.ir